

Tenerife 2023: cinci zile care ne-au învățat să privim fiecare copil cu mai multă empatie

Iulie 2023 | La Laguna și Tacoronte, Tenerife, Spania

Am plecat să învățăm metode de incluziune. Ne-am întors cu experiențe trăite, idei pentru orele noastre și convingerea că empatia poate fi exersată la fel ca orice altă competență.

Cea de-a doua mobilitate Erasmus+ a Școlii Gimnaziale „Luca Gavril” Drăgușeni s-a desfășurat în perioada **3–7 iulie 2023**, în Tenerife, Spania. **Șase profesori** au participat la o formare dedicată educației nonformale, comunicării empatice și incluziunii elevilor din medii vulnerabile sau cu nevoi educaționale diferite.

Revenirea în Tenerife, la un furnizor de formare pe care îl cunoșteam din primul an, ne-a oferit mai multă siguranță organizatorică. Dar provocarea acestei ediții a fost diferită: să înțelegem, prin experiență directă, ce înseamnă să construiești un grup în care nimeni nu este lăsat deoparte.

Ziua 1 – Încrederea se construiește, nu se impune

La **Centro de la Cultura Popular Canaria**, în La Laguna, cursul a început cu exerciții de cunoaștere, dezvoltarea coeziunii de grup și tehnici de educație nonformală. Activitățile de ascultare activă, contact vizual și cooperare ne-au provocat să ieșim din rolul obișnuit de profesori și să devenim, pentru câteva ore, cursanți care învață prin joc.

Discuțiile cu participanți din alte țări au arătat că dificultățile de incluziune nu apar doar în școli sărace sau izolate. Ele țin adesea de relații, de modul în care formulăm sarcinile și de disponibilitatea de a asculta copilul.

Ziua 2 – Să ne punem în locul celui care întâmpină dificultăți

A doua zi a fost dedicată empatiei și toleranței față de diversitate. Prin jocuri de rol am încercat să înțelegem cum se simte un elev care nu poate ține pasul cu grupul, care nu înțelege un mesaj sau care se teme că va fi judecat.

Atelierul de comunicare afectivă și reflecțiile inspirate de **ciclul învățării experiențiale Kolb** ne-au oferit un reper util: nu este suficient să treci printr-o activitate; trebuie să reflectezi asupra ei și să descoperi cum poți aplica ceea ce ai învățat.

Ziua 3 – Emoțiile pot fi exprimate și fără cuvinte

Am experimentat metode de comunicare nonverbală, exerciții de apropiere, încredere și exprimare a emoțiilor. Au fost activități în care gesturile, mimica, atenția acordată celui alt și capacitatea de a cere sau oferi ajutor au contat mai mult decât un răspuns teoretic.

Pentru elevii timizi, pentru cei cu dificultăți de comunicare sau pentru copiii aflați în situații de vulnerabilitate, astfel de metode pot crea o poartă de intrare în activitatea clasei.

Ziua 4 – Despre migrație, stereotipuri și adevăr

O sesiune aparte a abordat migrația din Africa spre Insulele Canare. Am ascultat mărturia unui invitat cu experiență personală de refugiat, implicat ulterior în activism civic, și am discutat despre miturile și informațiile false asociate migrației.

Experiența ne-a reamintit că diversitatea nu trebuie redusă la etichete. În școală, responsabilitatea profesorului este să creeze contexte de dialog, să prevină marginalizarea și să îi învețe pe elevi să verifice informațiile înainte de a trage concluzii.

Ziua 5 – O fermă de permacultură, o lecție despre incluziune

Ultima zi s-a desfășurat la **Finca El Mato**, în Tacoronte, o fermă de permacultură cu experiență în activități ce implică persoane cu probleme de sănătate mintală. Am explorat învățarea prin grădinărit, valoarea terapeutică și educativă a contactului cu natura și legătura dintre diversitate, solidaritate și dezvoltare durabilă.

Ideea centrală a fost surprinzător de simplă: așa cum într-un ecosistem elementele diferite au roluri complementare, și într-un grup de învățare fiecare persoană poate avea o contribuție valoroasă.

Ce luăm cu noi din această experiență?

Dincolo de peisajele insulei și de experiențele culturale, cele cinci zile au adus o schimbare de perspectivă. Am descoperit metode de abordare a emoțiilor, tehnici de cooperare, modalități de facilitare a participării elevilor și exemple de proiecte sociale care folosesc natura ca resursă de învățare.

Participarea într-un mediu internațional ne-a oferit și ocazia de a ne exersa engleza, de a compara experiențele școlilor și de a construi contacte profesionale. Rezultatele formării au fost evaluate și recunoscute prin documentele de mobilitate și certificările aferente.

Acum începe partea cea mai importantă

Ne întoarcem la Drăgușeni hotărâți să prezentăm colegilor aceste metode și să le încercăm în activități reale cu elevii: la ore, la dirigenție, în proiecte educative, în activități outdoor și în întâlniri cu părinții.

Cea mai importantă lecție a mobilității este că incluziunea nu se realizează prin declarații, ci prin gesturi, reguli și activități în care fiecare copil simte că are un loc.

Am plecat în Tenerife pentru a învăța. Ne-am întors cu obligația frumoasă de a transforma învățarea în fapte.

Echipa Erasmus+ – Școala Gimnazială „Luca Gavril” Drăgușeni

Proiect Erasmus+: 2022-1-RO01-KA121-SCH-000053945

Documentare și promovare

Pagina Erasmus+ a școlii: <https://www.scoaladraguseniv.ro/erasmus/>

Albumul foto Facebook: <https://www.facebook.com/media/set/?set=a.1546201002523475&type=3>